

PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS				PASTABOS
TURKIJA				
Bendra ekonominė informacija				
	1-rugpjūtis-2025	29-rugpjūtis-2025		TR Centrinis bankas, TCB kursas paprastai žemesnis nei rinkos
1 EUR = ... TRY	46,2966	47,8433		
1 USD = ... TRY	40,5932	41,0232		
Remiantis "TurkStat" duomenimis, Turkijos ekonomika antrąjį metų ketvirtį, palyginti su ankstesniais metais, augo 4,8 proc. Augimas, palyginti su ankstesniu ketvirčiu, buvo 1,6 proc. Turkijos ekonomika antrąjį 2024 m. ketvirtį augo 2,4 proc., o 2025 m. pirmąjį ketvirtį – 2 proc. Antrąjį metų ketvirtį EBPO šalių vidutinis augimo tempas buvo 1,7 proc., o euro zonos vidutinis augimo tempas buvo 1,4 proc.				Gazete Oksijen
Per pirmuosius septynis 2025 m. mėnesius Turkijos išdas grąžino 520 mlrd. TL pagrindinės skolos, tačiau pasiskolino 2,1 trln. TL.				P.A. Turkiye
Bendros Turkijos centrinio banko bendrosios atsargos pasiekė naują istorinį rekordą – 178,36 mlrd. dolerių. Per tą patį laikotarpį grynosios tarptautinės užsienio valiutos atsargos sudarė 73,63 mlrd. dolerių.				CNN Türk
Turkija rugpjūtį užfiksavo mažiausią mėnesinį prekybos deficitą per 46 mėnesius (4,2 mlrd. dolerių). Turkijos eksportas per pirmuosius aštuonis šių metų mėnesius sudarė 178,1 mlrd. JAV dolerių, t. y. 4,3 proc. daugiau nei per metus. Šalies importas per tą patį laikotarpį išaugo 5,6 proc. iki 238,2 mlrd. Turkijos užsienio prekybos atotrūkis sausio–rugpjūčio mėnesiais siekė 60 mlrd. JAV dolerių ir padidėjo 9,6 proc., palyginti su tuo pačiu laikotarpiu pernai.				TRTHaber
Turkijos statistikos institutas paskelbė, kad infliacija rugpjūtį siekė 32,95 proc. per metus, tačiau nepriklausomos ENAG tyrimų grupės duomenimis, infliacija siekė 65,49 proc.				DW
Centrinio banko teigimu, liepą laikinai padidėjo mėnesinė infliacija dėl augusių būsto nuomos ir švietimo išlaidų, lėmusių paslaugų infliaciją.				T24
Centrinio banko duomenimis, būsto kainos visoje Turkijoje liepą per mėnesį padidėjo 0,9 proc. Metinis nominalus padidėjimas buvo 32,8 proc.				Karar
Turkijos eksportas liepą, palyginti su tuo pačiu praėjusių metų mėnesiu, padidėjo 11 proc. ir pasiekė 24,938 mlrd. dolerių, o importas padidėjo 5,4 proc. iki 31,383 mlrd. dolerių. Užsienio prekybos deficitas, palyginti su tuo pačiu praėjusių metų mėnesiu, sumažėjo 11,8 proc. ir liepą sumažėjo iki 6,444 mlrd. dolerių. Tačiau 2025 m. sausio–liepos mėnesiais fiksuotas 55,9 mlrd. JAV dolerių užsienio prekybos deficitas, t. y. 12,2 proc. daugiau nei tuo pačiu laikotarpiu pernai.				Anadolujansi Bloomberg
Vokietijos laivybos milžinė "Hapag-Lloyd" uždaro savo centrą Izmiire, Turkijoje, bendrovė nurodo, kad Turkijos precedento neturintis infliacijos lygis daro veiklą finansiškai netvarią.				Turkiyetoday
Turkijos piliečiai per pirmuosius septynis 2025 m. mėnesius užsienyje mokėjimo kortelėmis išleido 8,8 mlrd. JAV dolerių – 65,6 % daugiau nei per tą patį 2024 m. laikotarpį.				TürkiyeToday
Vartotojų kainų indeksas (CPI), 2025 rugpjūtis				TUIK
	2025 rugpjūtis	2024 rugpjūtis	2023 rugpjūtis	
Pokytis per mėnesį	2.04	2.47	9.09	
Pokytis lyginant su ankstesnių metų gruodžio mėn.	21.50	31.94	43.06	

Metinis pokytis	32.95	51.97	58.94	
Vidutinis pokytis per 12 mėn.	39.62	64.91	56.28	
Didžiausias metinis augimas fiksuotas švietimo grupėje - +60.91 %, toliau būstas – +53.27%; sveikatingumo paslaugos - +36.59%; viešbučiai ir restoranai - +33.96%; maistas ir nealkoholiniai gėrimai - +33.28%; namų apyvoka - +33.03%; alkoholiniai gėrimai ir tabakas - +29.71%; mažiausias augimas - +20.61% - susisiekimo paslaugų grupėje bei aprangos ir avalynės grupėje - +9.49%.				
Vidaus produkcijos kainų indeksas (D-PPI), 2025 rugpjūtis				TUIK
	2025 rugpjūtis	2024 rugpjūtis	2023 rugpjūtis	
Pokytis per mėnesį	2.48	1.68	5.89	
Pokytis lyginant su ankstesnių metų gruodžio mėn.	20.62	23.86	31.59	
Pokytis lyginant su ankstesnių metų analogišku mėn.	25.16	35.75	49.41	
Vidutinis pokytis per 12 mėn.	26.28	46.23	71.97	
D-PPI pagrindiniuose pramonės sektoriuose - kasybos ir akmens kasybos +28.30 proc.; apdirbamojoje pramonėje +24.02 proc.; elektros, dujų, garo ir oro kondicionavimo +22.10 proc.; vandens tiekimo +55.74 proc.; tarpinės prekės +21.91 proc.; ilgalaikio vartojimo prekės +31.35 proc.; trumpalaikio vartojimo prekės +26.40 proc.; energija +20.82 proc.; gamybos priemonės ir prekės +28.34 proc.				
Tarptautinis bendradarbiavimas				
Japonijos "Sumitomo Electric Industries" generalinis direktorius Toshiyuki Sahashi pabrėžė didelį Turkijos rinkos augimo potencialą ir pareiškė, kad yra svarstoma galimybė perkelti dalį gamybos iš ES į Turkiją.				Ekonomim
Turkijos "Ihlas Holding" dukterinė įmonė "Orta Asya Yatırım Holding" su Kirgizijos vyriausybe pasirašė dvi atskiras investicijų sutartis, kurių vertė siekia beveik 6,3 mlrd. dolerių, apimančias šešias hidroelektrines, kurių instaliuota galia yra maždaug 2 217 megavatų (MW).				Türkiye Gazetesi
Turkijos eksportas į Siriją per pirmąjį pusmetį padidėjo 60 proc.				Ekonomim
Inovacijos/E-komercija				
TR įmonė „Canovate“, gaminanti radarus Turkijos priešraketinės gynybos sistemai „Gökkubbe“, sukūrė įrenginį, kuris aptinka miško gaisrus dar prieš jiems prasidedant. Įrenginys nuskaity 30 km spindulio plotą 360 laipsnių kampu ir aptinka visus neįprastus reiškinius, nuo drėgmės sumažėjimo virš žemės paviršiaus iki svetimkūnių patekimo į mišką ir mažiausių dūmų nuotėkių. Įrenginiu susidomėjo Graikija.				Hürriyet
Turkijos investicijos į fintech, žaidimus ir dirbtinį intelektą per pirmąjį pusmetį pasiekė 211 mln. dolerių.				AnadoluAjansi
"Spotify" planuoja 2026 m. Stambule atidaryti savo pirmąjį biurą Turkijoje.				Turkiyetoday
"TurkStat" paskelbė savo "Namų ūkių informacinių technologijų naudojimo tyrimo – 2025" rezultatus. 16–74 metų amžiaus asmenų interneto naudojimo lygis išaugo iki 90,9 proc. Maždaug 88,6 proc. žmonių teigė, kad naudojami susirašinėjimo programėle "WhatsApp", po jos seka "YouTube" (72,9 proc.) ir "Instagram" (68,1 proc.). Trys iš keturių žmonių teigė, kad per pastaruosius metus naudojami e. valdžios portalais ir programėlėmis. 55,7 proc. respondentų nurodė užsisakę prekes ar paslaugas internetu, palyginti su 51,7 proc. 2024 m.				Milliyet
Turkijos startuolių ekosistema 2025 m. antrąjį ketvirtį 46 sandoriais pritraukė 857,9 mln. JAV dolerių.				HDN

Pramonė	
Turkijos pramonės gamyba birželį išaugo 8,3 proc., palyginti su ankstesniais metais, ir pasiekė aukščiausią lygį per 16 mėnesių.	Anadolujansi
"Citroen" liepą pasiekė trečią vietą pardavimuose Turkijos elektromobilių rinkoje, populiariausi modeliai E-C3 ir E-C3 Aircross.	Yeni Akit
JAV vyriausybė įvedė papildomus muitus nuo 6,48 iki 13,47 proc. korozijai atsparaus plokščio plieno importui iš 10 šalių, įskaitant Turkiją.	Hürriyet
Turkijos drabužių eksportas 2025 m. sausio–liepos mėnesiais sumažėjo 6,2 proc. iki 9,7 mlrd. dolerių. Eksportas taip pat susitraukė 4,3 proc. per pastaruosius 12 mėnesių. Europos Sąjungos, pagrindinės rinkos, nuosmukis buvo lemiamas veiksnys. Turkijos dalis pasaulinėje gatavų drabužių prekyboje pirmą kartą per 35 metus nukrito žemiau 3 proc., o jos pagrindinės rinkos, ES, dalis pirmą kartą per 30 metų nukrito žemiau 5 proc. ir pasiekė 4,65 proc.	Ekonomim Dünya
Turkijos automobilių rinka rugpjūtį išlaikė pagreitį, o lengvųjų automobilių ir lengvųjų komercinių transporto priemonių pardavimai išaugo beveik 13 proc., palyginti su prieš metus, ir vėl viršijo 100 000 vienetų.	DailySabah
Gynybos pramonė	
ASELSAN paskelbė, kad pasirašė 54 mln. dolerių vertės eksporto sutartį dėl tiesioginio radarų ir valdymo bei valdymo sistemų pardavimo klientui Artimuosiuose Rytuose ir Afrikoje.	Milliyet
Turkijos gynybos milžinė "Aselsan" rugpjūčio 27 d., švęs savo 50-metį su naujo projekto pradžios ceremonija. "Aselsan" rinkos kapitalizacija viršijo 21 milijardą dolerių, todėl ji tapo vertingiausia Stambulo "Borsa" kompanija.	
Japonijos gynybos ministras generolas Gen Nakatani Ankaroje susitiko su Turkijos gynybos ministru Yaşar Güler. Susitikimo metu aptartas bendradarbiavimas gynybos pramonėje, įskaitant galimą Turkijoje pagamintų bepiločių orlaivių tiekimą Japonijai.	DailySabah
Turkija oficialiai pradėjo statyti savo nacionalinį lėktuvnešį MUGEM - 285 metrų ilgio ir 60 000 tonų laivą, kuris gerokai pranoks dabartinio TCG Anadolu galimybes ir tarnaus kaip mobili bazė besiplečiančiam šalies bepiločių orlaivių sistemų parkui.	Turkiyetoday
HAVELSAN ir Arabų industrializacijos organizacija (AOI) Egipte pasirašė susitarimą dėl bendros vertikalios kilimo ir tūpimo bepiločių orlaivių (VTOL-UAV) gamybos.	savunmasanayiist.com
Turkija paleido savo aštuntąją MILGEM klasės fregatą, žyminčią dar vieną etapą plečiant šalies karinio jūrų laivyno pajėgumus su laivu, kurio 80 proc. vietinės gamybos, įskaitant radarų sistemas, sonarinę įrangą ir priešlaivines raketas.	Turkiyetoday
Turkijos gynybos įmonė "Havelsan" ir Emyratų aviacijos ir kosmoso įmonė "Calidus" pasirašė susitarimą dėl lengvųjų atakos ir mokomųjų lėktuvų "Calidus B-250" mokymo ekosistemos kūrimo.	Hürriyet
Turkijos naujojo kovos tanko „Altay“ serijinė gamyba pradėta Turkijos automobilių gamintojo BMC gamykloje Ankaroje.	Sabah
Žemės ūkis	
Rugpjūčio 12 d. įsigaliosiančiu reglamentu ES padidino iš Turkijos importuojamų džiovintų figų kontrolės dažnumą nuo 20 proc. iki 30 proc. ir ir nustatė privalomą ochratoksino A tyrimą, aflatoksino privalomas tyrimas buvo nustatytas anksčiau.	Ekonomim
Trys iš keturių šiuo metu Turkijoje naudojamų žemės ūkio pesticidų yra uždrausti Europos Sąjungoje.	Sözcü
Turkijos ekologiškų produktų eksportas pernai viršijo 1 mlrd. eurų.	DailySabah
Energetikos sektorius	
Londone įsikūrusi jūros inžinerijos įmonė "Subsea7" sudarė susitarimą su Turkijos valstybine energetikos bendrove "Turkish Petroleum" dėl trečiojo Sakarya dujų telkinio Juodojoje jūroje plėtros etapo, kurio vertė siekia nuo 750 iki 1,25 mlrd. dolerių.	Yeni Akit

Susisiekimai ir komunikacijos	
Turkija pradėjo 224 kilometrų geležinkelio linijos statybą, kuri integruos šalį į Zangezur koridorį, alternatyvų sausumos maršrutą tarp Kinijos ir Europos, aplenkiant Rusiją. Projekto, kurio vertė siekia 2,8 mlrd. JAV dolerių, užbaigimas numatytas iki 2029 m. Geležinkelio linija galės pervežti iki 15 mln. tonų krovinių ir apie 5,5 mln. keleivių per metus.	Turkiyetoday
Turkish Airlines" paskelbė, kad jos 300 mln. eurų pasiūlymas įsigyti 26 proc. Ispanijos oro vežėjo "Air Europa" akcijų buvo priimtas, tai reikštų reikšmingą plėtrą Lotynų Amerikos aviacijos rinkoje.	Türkiye Gazetesi
2025 m. liepą bendras Turkijos uostuose perkrautų krovinių kiekis pasiekė 47 679 802 tonas, o tai yra 8 proc. daugiau nei tuo pačiu praėjusių metų mėnesiu. 2025 m. sausio–liepos mėnesiais krovinių srautas uostuose padidėjo 3 proc. iki 322 818 212 tonų.	P.A. Turkiye
"Pegasus Airlines" pranešė apie 5,1 milijardo TL grynąjį pelną antrąjį 2025 m. ketvirtį.	Gazete Oksijen
Remiantis Informacinių ir ryšių technologijų tarnybos ataskaita, elektroninių ryšių sektoriaus operatorių grynųjų pardavimo pajamos 2025 m. pirmąjį ketvirtį viršijo 127,2 mlrd. TL. Mobiliojo ryšio abonentų skaičius siekia 95 mln., o Turkija užima pirmąją vietą Europoje pagal mėnesio mobiliojo ryšio naudojimo trukmę, kuri siekia 455 minutes.	Dünya
Turkija šiais metais surengs 5G infrastruktūros konkursą, kurio tikslas – 2026 m. paleisti naujos kartos mobiliojo ryšio tinklą.	NTV
Kita ekonominiam bendradarbiavimui aktuali informacija	
2025 metų pagrindinės tarptautinės parodos Turkijoje .	
PAKISTANAS	
Bendra ekonominė informacija	
Pakistano valstybinio banko liepos mėnesį iki 11 proc. sumažinta bazinė palūkanų norma, beveik perpus mažesnė nei 2024 m. liepą, nesukėlė šalies prekybininkų ir pramonininkų entuziazmo - daugelis sektoriaus atstovų teigia, kad ji išlieka nekonkurencinga, palyginti su regioniniais tarifais. Pramonės lyderiai taip pat atkreipia dėmesį į dideles gamybos sąnaudas ir didėjančią kontrabandinių prekių antplūdį iš tokių šalių kaip Iranas, Kinija ir Bangladešas.	
"Moody's" padidino penkių Pakistano bankų , "Allied Bank Limited" (ABL), "Habib Bank Limited" (HBL), MCB banko, Pakistano nacionalinio banko (NBP) ir "United Bank Limited" (UBL), vietos ir užsienio valiutos ilgalaikių indėlių reitingus nuo Caa2 iki Caa1.	
Pakistano eksportas doleriais 2025 m. liepą padidėjo 8,44 proc., palyginti su 2025 m. birželiu, ir 16,43 proc., palyginti su 2024 m. liepa. Tačiau augo ir prekybos deficitas – 2025 m. liepą, palyginti su 2024 m. liepa, jis padidėjo 29,43 proc., o 2025 m. birželį – 10,57 proc.	
Pakistano vyriausybė ketina pasirašyti laisvosios prekybos susitarimą su Persijos įlankos bendradarbiavimo tarybos (GCC) valstybėmis narėmis.	
JAV muitų didinimas pagrindiniams eksportuotojams, tokiems kaip Kinija, Indija ir Brazilija, verčia JAV importuotojus permąstyti tiekimo strategijas - Kinijos ir Indijos eksportui vidutiniškai taikomi 50 proc. tarifai, o Pakistanui - 19 proc., kas suteikia konkurencinį pranašumą .	
Kinijos drabužių grupė "Challenge Fashion Private Limited" , kuri nuo 2014 m. Pakistane jau investavo 17 mln., atidarė specialiąją ekonominę zoną (SEZ), į kurią per penkerius metus ketina investuoti dar 100 mln. dolerių.	
Pakistanas pradėjo ambicingą 55 mlrd. dolerių vertės projektą, skirtą pertvarkyti energetikos sektorių . Strategija siekiama patenkinti didėjančią paklausą naudojant hidroenergją, branduolinę energiją ir atsinaujinančius energijos išteklius, palaipsniui atsisakant nešvariausių šalies degalų. 2025–2035 m. orientaciniame gamybos pajėgumų plėtros plane numatomas esminis energijos rūšių santykio pokytis: iki 2035 m. 61 proc. elektros energijos planuojama pagaminti iš atsinaujinančių šaltinių – daugiausia vandens, saulės ir vėjo. Hidroenergjia išliks didžiausia – 34 proc., o saulės energija – iki 18 proc.	

Lietuvos ambasada Turkijos Respublikoje

AKTUALIOS EKONOMINĖS TURKIJOS IR PAKISTANO INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2025 m. rugpjūtis mėn.

<u>Pakistanas atvėrė kelią Jungtiniam Arabų Emyratams perimti Islamabado tarptautinio oro uosto administravimą</u> - derybų komitetas, vadovaujamas Pakistano premjero patarėjo privatizavimo klausimais, turi galutinai suderinti sąlygas su gynybos, finansų, teisės ir privatizavimo institucijomis.	
--	--